

Olga Marlin: un somni que ha fet història

Aquesta és la vida d'una dona de l'Opus Dei que va abandonar el benestar d'Europa per contribuir al desenvolupament de la dona africana. El seu treball al capdavant de Kianda School –un col·legi per a nenes de totes les races, a Kenya- ha repercutit en tot el continent.

21/11/2005

Olga gaudeix menjant 'nyama choma' i 'ugali' i coneix Kenya millor que molts nadius. Ha estat testimoni de la transició del país del colonialisme a la independència sota Jomo Kenyatta, passant per Daniel Moi i Mwai Kibaki.

El més important, però, ha estat la contribució que ha realitzat –sense fer cap soroll mediàtic- a la modernització de Kenya.

Als 27 anys, una edat en la qual moltes noies que no han sortit de la seva ciutat ja pensen a fundar una família i viure en un apartament amb jardí i una elegant tanca, ella va preferir deixar el confort de què gaudia a Europa i va acompanyar un grup de vuit dones que marxaven a viure a l'Àfrica.

Va aterrar a Kenya, i el país la va canviar. Ho va fer en la seva pròpia llar, va ésser una ciutadana més, i va posar tot la seva obstinació per a

convertir el seu nou entorn, en aquell temps agitat a causa de la discriminació racial, en un lloc més just.

Així era Olga Marlin, una de les impulsores de Kianda Foundation, una escola de secretariat multirracial pionera en la seva àrea, durant els començaments de la lluita per les llibertats a Kenya.

Olga va viatjar des d'Irlanda el 1960. No per desigs d'aventura, sinó per una profunda convicció que Déu volia que ella fes quelcom per Ell amb la seva vida.

Ara, als 70 anys –i encara tan elegant i encantadora com en la seva joventut- Olga relata amb modèstia, encara que feliç, el seu paper en l'engegada de la fundació gràcies a la qual milers d'africanes són ara altes executives en diferents organitzacions nacionals i internacionals.

"Necessitaven educació per a ser lliures"

Per a Olga, la més jove en una família de sis germans, la dona africana estava per aquells anys tancada en un cercle viciós. “Necessitaven educació per a ser lliures, i llibertat per a rebre una educació”.

El seu esforç ha pagat la pena, si hem de jutjar per la llista d'antigues alumnes de Kianda. Allí van estudiar l'actual ministre de Sanitat de Kenya, Charity Ngilu; Evelyn Mungai-Eldon, fundadora del Evelyn College of Design; Pamela Mboya, l'esposa de Tom Mboya; Gaone Masire-Moyo, la germana de l'ex-president de Bostwana, Ketumile Masire; Zipporah Mayanja, diplomàtica ugandesa a Bèlgica... És una llarga llista de dones fortes, que han sobresortit allà on la vida els ha portades.

Fins a la data, Kianda ha vist entrar i sortir a milers de noies de les seves aules. Lluny queden els inicis en una humil caseta de l'avinguda Waiyaki amb només 17 estudiants.

Olga va néixer en 1934 a Nova York. Els pares es deien Ervin Ross Marlin i Hilda Gerarda van Stockum. Van viatjar molt sent ella una nena, ja que el pare treballava a l'ONU.

Va acudir a l'escola primària a Washington, abans que la família es mudés a viure a Montreal (Quebec) el 1947, on va finalitzar els estudis secundaris. Més tard, va marxar al Trinity College de Dublín per a estudiar un mestratge en Idiomes Moderns.

“El pare sempre va voler que anés a estudiar al Trinity College perquè allí era on ell i la mare havien estudiat”, explica. Encara que la seva família va tornar al Quebec, Olga va preferir quedar-se a Irlanda, on la seva vida

havia cobrat un nou gir després de conèixer unes noies de l'Opus Dei, una institució de l'Església catòlica.

"Déu volia que em posés al seu servei"

“Mai havia pensat que coneixeria un sant”, diu referint-se al fundador de l'Opus Dei. I continua, rient: “Quan tenia 10 anys, li deia a la gent que em casaria i tindria 10 nens”

“La meva actitud cap a la vida va canviar radicalment quan vaig sentir que Déu volia que em posés al seu servei d'alguna forma”, assenyala.

A petició de sant Josepmaria Escrivà, Olga i altres vuit dones van marxar a Kenya. Ella va acudir per obeir amb alegria, encara que sabia que no sempre seria fàcil.

Però ningú la havia preparat prou per a encaixar el cop del que era llavors la realitat kenyana. Va

arribar a Kenya quan les àrees residencials estaven segregades (blancs i negres), així com les associacions, col·legis, restaurants i fins i tot els transports públics.

Un col·legi multirracial

Les relacions socials entre persones de distinta raça eren llavors un tabú. Olga i les seves companyes es van adonar que no seria gens senzill promoure una escola multirracial en la qual les noies blanques aprendrien al costat de les africanes i asiàtiques.

La idea inicial va ser impulsar una escola de formació professional per a oferir a les africanes l'oportunitat d'aprendre tasques de secretariat, amb la finalitat de permetre'ls accedir a millors treballs i, per tant, a millors sous. Per aquell temps, la gent pensava que Olga i les seves companyes eren boges, però una dona de la família Kenyatta –el

president del país- els va prestar tot el suport després d'assabentar-se que tractaven d'engegar aquest projecte.

“Heu arribat en un gran moment per a obrir una escola per a nenes. Les nostres dones necessiten educació per guanyar en confiança, i respectar-se a si mateixes i fer-se respectar. Això només passarà quan siguin econòmicament independents. La vostra escola els proveirà dels coneixements necessaris”, els va dir la senyora de la família Kenyatta.

Després d'un breu període d'ensenyament al Kenya High School, en aquells dies un col·legi només per a blancs, Olga va començar a engegar la seva il·lusionant iniciativa.

El 1961, després de diversos mesos fent classes de música i ensenyant a les estudiants per a aconseguir una mica de diners, el grup estava llest per a començar.

No sense dificultats

HI havia alguns problemes, però. Una de les estudiants era Goan (membre d'una comunitat d'origen indi assentada a Kenya), pel que l'alcalde no volia escoltar res sobre la possibilitat d'iniciar les activitats de Kianda. A més, l'escola se situava a la vall d'Arcade –un àrea residencial de blancs-.

L'alcalde els va dir que primer haurien de sol·licitar el permís dels veïns, que ho van denegar. Marlin estava desolada: “Aquell va ser un dels pitjors moments de la meua vida”, explica.

Aviat va comprendre que, si volia portar a terme el seu propòsit de donar una educació digna a les noies africanes, hauria de canviar l'escola de lloc.

Una de les estudiants li va oferir ajuda. El seu pare, Paddy Rouché,

posseïa una agència immobiliària a l'est de Nairobi, i coneixia l'existència d'una parcel·la lliure en el carrer Waiyaki (actual seu de Kianda School). La parcel·la confinava amb l'ambaixada japonesa.

Per aquell temps, el Govern havia decidit declarar com 'multirracials' alguns terrenys, pel que Kianda (que significa 'vall' en Kikuyu) va poder establir-se per fi. Olga va dirigir l'escola fins al 1980.

Aquesta seria la primera de les moltes iniciatives educatives impulsades per la fundació Kianda, la fi de la qual és elevar els nivells educatius i el benestar de la dona kenyana.

Registrada el 1961, la fundació ha engegat escoles d'ensenyament primari i secundària, l'escola d'hostaleria Kibondeni, i el centre de formació tècnica Kimlea a Kiambu.

Aquesta última iniciativa ha salvat a centenars de nenes de la progressiva explotació i degradació infantil en les plantacions de cafè de la regió.

Quan Marlin tenia ja un lloc per a donar les seves classes, encara li esperava una tasca encara més difícil: convèncer els pares de les nenes que els permetessin inscriure's a un curs de secretariat.

“La majoria no sabien si permetre o no a les seves filles de formar-se com secretàries. Temien que les nenes tornessin més revoltoses o que es perdessin pels carrers de Nairobi”.

La primera estudianta africana

Per fi, van poder admetre la primera estudianta africana -Evelyn Mungai Eldon- qui va obrir el camí a moltes altres que vindrien després. Era una noia molt capaç, treballadora, que va saber aguantar el fet de ser diferent. Olga recorda que “venia a classe

sempre caminant, i era molt llesta i competitiva en classe”.

Evelyn va finalitzar brillantment els estudis i va trobar un treball en l'East African Community amb el qual va finalitzar el seu any de formació.

Aviat Kianda va passar a ser molt popular, especialment entre les organitzacions de la zona, a causa de l'alta qualitat de la formació. Va atreure estudiants i professors de llocs tan distints com Grècia, Mèxic, Espanya, Estats Units, Irlanda, França, Egipte, Etiòpia, Bostwana, Uganda o Tanzània.

Amb la independència, l'escola va perdre part dels seus estudiants de raça blanca, ja que moltes de les famílies que temien represàlies de la comunitat negra van optar per tornar a Europa. Però el nombre de matriculacions va créixer de nou i va augmentar també la demanda de

secretàries en la Kenya independent i en tot l'Est africà.

Kianda va adquirir tant prestigi que moltes empreses van oferir signar un acord de col·laboració amb l'escola. Es comprometien a pagar un any de formació de les noies –i fins i tot el seu manteniment- si després elles, després de graduar-se, entraven a treballar en l'empresa que els havia sostingut. Les noies que no gaudien d'aquest 'suport empresarial' i tampoc tenien diners per a pagar-se els estudis, accedien a beques.

Molt abans que el país assolís la independència, Olga havia forjat profundes amistats entre les esposes de qui des d'ara ocuparien importants llocs al Govern. Molts van visitar Kianda, i Olga els va demanar que col·laboressin amb el projecte.

Encara que moltes de les companyes van viatjar a l'estranger per a trobar subvencions per a Kianda, Olga va

acudir a les antigues alumnes. Una d'elles era Pamela, casada amb Tom Mboya. Una altra era Hannah, l'esposa del primer alcalde africà de Nairobi, Xerris Rossa.

Olga recorda una visita al despatx de l'alcalde: “Va ser molt afable i va comprendre el meu problema i la necessitat de formar aquestes noies. Mai oblidaré el que em va dir: ‘Olga, ens coneixem des que tu i jo no érem ningú. És clar que t'ajudaré”.

També recorda Tom Mboya un sindicalista grassonet i fort a qui li intimidava visitar: “Jemima Gecaga (una germana del doctor Njoroge Mungai) em va presentar Tom”.

L'amistat que es va forjar llavors va ajudar que el matrimoni Mboya sostingués econòmicament moltes estudiants de Kianda fins al tràgic assassinat de Tom.

Abans de morir en 1969, Mboya va enviar a parlar amb Olga la nena

Prisca Ouma. Poc després, ell moriria assassinat. Prisca va estudiar a Kianda. Actualment, és l'alcaldesa de Kisumu (3.ª ciutat del país).

Lilian Aluanga / East African
Standard18 de novembre de
2005

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/olga-
marlin-un-somni-que-ha-fet-historia/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/olga-marlin-un-somni-que-ha-fet-historia/)
(07/08/2025)